

Bevarandeplan Natura 2000

(Enligt 17 § förordningen om områdesskydd 1998:1252)

Tjärn väster om Buteljhalsmyren, Torsby kommun, Värmlands län

Områdeskod och namn:	SE0610196 Tjärn väster om Buteljhalsmyren
Mittpunktskoordinat:	1365020 - 6708595
Totalareal:	2,8 ha
Fastställd av Länsstyrelsen:	2006-03-15
Områdestyp:	Området är utpekad enligt Habitatdirektivet.
Fastigheter:	Torsby kommun: Nedre Värnäs 1.28
Ägandeförhållanden:	Privat

Beskrivning av området

Västerut, sett från tjärnen, finns en fin barrnatureskog (stor nyckelbiotop med västlig taiga) med ställvis stort inslag av björk och asp. Marken är lätt kuperad och storblockig. Död ved finns på marken i form av lågor. Stående död ved finns också, bl. a. flera torrakor nära tjärnen. Österut växer drygt 10-åriga tallar på storblockig mark. Några kvarliggande lågor finns på marken efter tidigare avverkning. Småbjörkar växer här och där, flest närmast vattnet där inte älgen kommer åt. Tjärnen är väl solexponerad och runt vattnet finns en gungflymatta av vitmossor och rikligt med hjortron.

Ingående naturtyper enligt habitatdirektivet

Habitatkod	Habitatnamn	Areal (ha)	
		rapporterad	Nytt förslag
3160	Dystrofa sjöar och småvatten	0,2	

Ingående arter enligt habitatdirektivet

Artkod	Artnamn
1166	Större vattensalamander <i>Triturus cristatus</i>

Bevarandesyfte och bevarandemål

Syftet med Natura 2000-området Tjärn väster om Buteljhalsmyren är att bidra till att upprätthålla så kallad gynnsam bevarandestatus för den ingående naturtypen *dystrofa sjöar och småvatten* och arten *större vattensalamander* på biogeografisk nivå. För att uppnå gynnsam bevarandestatus krävs att specifika bevarandemål uppfylls. I nedanstående tabell framgår bevarandesyfte och bevarandemål för *dystrofa sjöar och småvatten* och *större vattensalamander* i Natura 2000-området Tjärn väster om Buteljhalsmyren.

Art/naturtyp	Bevarandemål*
Dystrofa sjöar och småvatten (3160)	<i>Areal</i> Naturtypens utbredning bibehålls i minst 0,2 ha omfattning. <i>Strukturer och funktioner</i> Eventuellt mål om vattenkemi <i>Typiska arter</i>
Större vattensalamander (1166)	<i>Populationsutveckling</i> Mål om population <i>Livsmiljö</i> Eventuellt mål om livsmiljö på land, t ex andel lövträd, andel död ved, antal lågor

*/Bevarandemål fastställs efter basinventeringen

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

För att den ingående naturtypen och arten ska uppnå gynnsam bevarandestatus på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas.

3160 Dystrofa sjöar och småvatten

- Naturliga omgivningar med intakta strandvåtmarker och strandskog.
- Opåverkad hydrologi
- Naturligt näringsfattigt och humusrikt, svagt surt vatten.

1166 Större vattensalamander

- Permanent vattensamling
- Naturliga omgivningar med intakta strandvåtmarker och strandskog.
- Fiskfritt
- Solexponering
- Landmiljön skall vara rik på håligheter, t ex smågnagargångar, håligheter under stenblock, murkna trädstammar eller stubbar.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Följande faktorer kan utgöra hot mot Natura 2000-området:

3160 Dystrofa sjöar och småvatten

- Skogsbruk utan anpassning och hänsyn till närmiljön
- Dikning
- Kalkning
- Förorening (t ex som följd av dikning/spårbildning eller slangbrott)
- Gödsling

1166 Större vattensalamander

- Skogsbruk utan anpassning och hänsyn till närmiljön
- Dikning
- Kalkning
- Förorening (t ex som följd av dikning/spårbildning eller slangbrott)
- Gödsling
- Inplantering av fisk (låg risk i detta fall)
- Kraftig beskuggning
- Brist på övervintringsplatser (t ex murkna stubbar, lågor, stenblock) i landmiljön

Inga sentida åtgärder har utförts som försämrat tjärnens närmiljöer. Hotbilden bedöms idag som låg till måttlig.

Bevarandeåtgärder med tidplan

Följande bestämmelser bidrar på olika sätt till att naturtypen 3160 *dystrofa sjöar och småvatten* och arten 1166 *större vattensalamander* uppnår och bibehåller gynnsam bevarandestatus inom Natura 2000-området Tjärn väster om Buteljhalsmyren.

Gällande regelverk 2006

- Tillståndsplikt/förbud för markavvattning.
- Strandskydd 100 meter (Miljöbalken 7 kap).
- Tillståndsplikt för utsättning av fisk (Fiskerilagen 2 kap 16 §).
- Större vattensalamander är fridlyst (Artskyddsförordningen).
- Tillståndsplikt (Miljöbalken 7 kap 28 a §) för verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område.
- Skogsbeståndet väster om tjärnen är klassat som nyckelbiotop

Tjärnen gränsar till ett skogsområde där naturreservatsbildning utreds.

Hotbilden mot naturtypen och arten bedöms som låg till måttlig. Bevarandeåtgärderna är därför inte brådskande i dagsläget, men bör verkställas under perioden 2006-2008.

Vid reservatsbildningen bör hänsyn tas till tjärnen och landmiljön närmast tjärnen. Fri utveckling av skogen närmast väster om tjärnen bör övervägas. Eventuellt kan skötselinsatser krävas i övriga delar, dels för att främja en hög och varaktig solinstrålning i sektorn SO-SV,

och dels för att säkra förekomst av död ved på marken samt bibehålla en hög lövandel. Naturvårdsbränning bör inte användas som skötselmetod inom 200 meter från tjärnen.

Bevarandestatus idag

3160 Dystrofa sjöar och småvatten

Nationellt

Bruna skogssjöar är den vanligaste sjötypen i Sverige. Många av sjöarna är drabbade av försurning, reglering eller annan påverkan. I Europa är sjötypen mindre vanlig vilket motiverar dess utpekande inom Natura 2000. Trots att de många påverkade sjöarna är naturtypen dystrofa sjöar inte hotad i Sverige. Det stora antalet bruna skogssjöar i kombination med befintligt svenskt regelverk säkerställer fortlevnaden av sjötypen i Sverige.

Tjärn väster om Buteljhalsmyren

Bevarandestatusen för naturtypen *dystrofa sjöar och småvatten* bedöms idag vara gynnsam.

1166 Större vattensalamander

Nationellt

Större vattensalamander förekommer i hela Göta- och Svealand, utom på Gotland, samt sparsamt längs Norrlands kustland upptill södra Ångermanland. Sedan 1980-talet har flera inventeringar genomförts i södra Sverige. Antalet kända småvatten med förekomst av arten uppgår till mellan 500-600. Det står klart att det totala antalet småvatten som hyser arten är fler, men underlag saknas. Det är vidare känt att flera av de ovan nämnda förekomsterna kan vara uttraderade. Förekomsten av större vattensalamander kan tyckas vara vitt utbredd, men det stora flertalet kända förekomster är isolerade och områden där förekomster ligger tätt är sällsynta.

Tjärn väster om Buteljhalsmyren

Förekomst av *större vattensalamander* har noterats vid samtliga tillfällen då inventeringar utförts vid tjärnen. Uppgifter om populationsstorlek och trender saknas dock. Landmiljön väster om tjärnen betraktas som optimal för större vattensalamander. Flera vattensamlingar med lämplig landmiljö (variationsrik skog med lågor och stenblock) finns även på andra håll i trakten, även i den brukade skogen. Två av vattensamlingarna, belägna ca 1 000 meter SV om Natura 2000-området, hyser liknande utseende som tjärnen väster om Buteljhalsmyren. Med förestående reservatsbildning skapas goda förutsättningar för arten att leva kvar inom området. Bevarandestatusen bedöms idag vara gynnsam, trots viss osäkerhet om isolering.

Uppföljning av bevarandemål

För att bedöma ingående naturtyps och arts bevarandestatus krävs uppföljning av uppsatta bevarandemål. Vid uppföljning utvärderas även befintliga bevarandeåtgärder för att se om de fyller sitt syfte. Om en befintlig bevarandeåtgärd inte har avsedd effekt kommer åtgärden att justeras.

Nationellt uppföljningsprojekt är under utarbetande och komplettering kommer att ske då projektets riktlinjer och metoder är möjliga att tillämpa.

Bilagor

1. Karta över Natura 2000-områdes avgränsning

Referenser

Artdatabanken, *Rödlistan – Informationsblad för Större vattensalamander*
Naturvårdsverket. *Natura 2000 – Art och naturtypsvisa vägledningar.*
Naturvårdsverket. *Parametrar och metoder för uppföljning i Natura 2000.*
Niesel, J. & Berglind, S-Å. 2003. *Habitat och hotsituation för större vattensalamander (Triturus cristatus) – sammanställning och utvärdering av inventeringar i Värmlands län 1991-2003.* Länsstyrelsen i Värmlands län, Miljöenheten, Rapport 2003:16.
Markusson, K. 1991. *Större vattensalamandern i Ekshärads och N. Ny socknar*